

Становище

за доц. д-р Красимира Даскалова, СУ „Св. Климент Охридски”
за присъждане на академичната длъжност „професор”
по обявения конкурс за професор, направление 3.1. Социология,
антропология и науки за културата (05.08.33 Теория и история на културата
(Книгознание/история на книгата; история на жените/половете),
обявен в ДВ, бр. 39/ 20.05.2011 г.
от доц. д-р Ана Лулева, ИЕФЕМ-БАН

Доц. д-р Красимира Даскалова е единствен кандидат в обявения конкурс. Тя се представя с една монография: *Жени, пол и модернизация в България, 1878-1944*, София: Издателство на СУ “Св. Климент Охридски”, 2011 (под печат); съставителство на 9 книги, в които тя участва и с авторски текстове; 34 студии и статии в списания и сборници на български, английски, немски, френски и руски език; активна преподавателска дейност.

Доц. д-р Красимира Даскалова е ангажирана още като редакторка в две авторитетни международни списания: *Aspasia. International Yearbook of Central and South-Eastern European Women’s and Gender History*, издавано в Ню Йорк (от 2005) и *L’Homme. Zeitschrift fuer Feministische Geschichtswissenschaft*, издавано във Виена/Кьолн (от 2003). Тя е била президентка на Международната Федерация за изследвания по история на жените и половете (International Federation for research in Women’s/Gender History, IFRWH) в периода 2005-2010г, председателка на Управителния съвет на Българската Асоциация на Университетските Жени (член на International Federation of University Women) и освен това: координаторка на Българската група за изследвания по история на жените и половете (член на International Federation for Research in Women’s History), член на Международното общество за история на авторството, четенето и книгоиздаването (Society for History of Authorship, Reading, and Publishing, SHARP), член на Американската асоциация за напредъка на славистичните изследвания (American Association for Advancement of Slavic Studies, AAASS), представителна на БАУЖ в Европейската платформа на жените в науката, Брюксел (European Platform for Women in Science, EPWS).

Доц. д-р Красимира Даскалова преподава и прави изследвания в две до скоро малко популярни в България области на хуманитаристиката - история на книгата и четенето и история на жените/половете.

На историята на книгата и четенето са посветени две от книгите, на които тя е съставител: Ани Гергова и Красимира Даскалова (съставителство и увод). *История на книгата/Книгата в историята*. София: Университетско издателство "Св. Климент Охридски", 2001, 350 стр. и Красимира Даскалова (съставителство и авторство) *Историята на книгата – начин на живот. Сборник в чест на Ани Гергова*. София: ЛИК, 2002, 376 стр. В публикациите си в тази област К. Даскалова прави редица приноси, които разкриват ролята на жените в историята на българската книжнина (19 и 20 век); разработва новата за българската история на книгата тема „история на цензурата”.

Безспорен е приносът на доц. д-р Красимира Даскалова за развитието на изследователското поле на историята на жените/половете в България. Като съставителка и чрез преводите си тя прави достъпни на български език водещи световни автори и изследователи на и от Югоизточна Европа като Карен Офън, Джоан У. Скот, Ида Блом, Джун Първис, Сюзан Гал, Гейл Клигман, Юлия Кръстева, Рада Ивекевич, Мария Тодорова. Наред с това, като авторка на многобройни изследвания на конкретни случаи от историята на жените и женските движения Красимира Даскалова дава извънредно много за развитието на това поле в последното десетилетие у нас и за включването му в международния научен дискурс. Като авторка и съставителка К. Даскалова целенасочено допринася за това историята на жените и женските движения в България и в региона (на Балканите, в Източна и Югоизточна Европа) да станат видима част от полето на историята на жените и женските движения в Европа. С такава ценност са специалният брой на *L'Homme. Europäische Zeitschrift für Feministische Geschichtswissenschaft*. 16. Jg. Heft 1, 2005, посветен на феминизмите на Изток и Запад, на който К. Даскалова е съ-съставителка, томът, издаден заедно със Сирку Хелстен и Анне Мария Холи *Women's Citizenship and Political Rights*, London: Palgrave Macmillan, 2006, и - не е пресилено да кажа – изключителният труд *Biographical Dictionary of Women's Movements and Feminisms. Central, Eastern and South Eastern Europe, 19th – 20th Centuries*. Budapest and New York: CEU Press, 2006., със съставителки Франциска де Хаан, Красимира Даскалова и Анна Лутфи, в който Даскалова е и авторка на биографичните статии за активистките на българското женско движение: Вела

Благоева, Димитрана Иванова, Анна Карима, Кина Конова, Юлия Малинова и Вера Златарева.

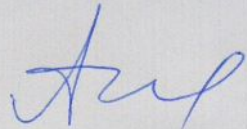
Книгата *Жени, пол и модернизация в България, 1878-1944*, София: Издателство на СУ "Св. Климент Охридски", 2011 (под печат) представя Красимира Даскалова като задълбочена изследователка, която с рационална последователност и страстта на убедена феминистка разкрива неизвестни или приемани до скоро за незначителни страни от живота на жените в България. Книгата се състои от 7 глави и заключително есе, в които авторката разглежда различни аспекти на конструирането на женския пол в периода на модернизация на българското общество в края на 19 и първата половина на 20в.: образът на „жената” във фолклорната традиция; дискурсите за „жената” в процесите на национално изграждане; патриотизмът и образованието на жените в България в контекста на Югоизточна Европа; националната държава, модернизацията и политическото гражданство на жените (1878-1944); крехките лоялности в рамките на колективните идентичности и историята на женското движение в България; жени, пол и професионален живот в модерна България; сексуалност и проституция. По темите, които са били предмет и на предишни изследвания в българската историография (като женското образование или образът на жените в писмената и устната традиции) К. Даскалова предлага критичен анализ на историографията, нов прочит на изворите и феминистка интерпретация, която обогатява научния диалог. Друга част от търсенията ѝ са насочени към проблеми, които се дискутират в международния научен дискурс, но са останали почти неизследвани в България - например връзката на национализма, политическото гражданство и пола, професионалният живот на жените в «нова България», конструирането на сексуалността и историята на проституцията в края на 19 до средата на 20в. Проследявайки генеалогията и рефлексите на изследваните феномени, авторката не се ограничава с посочените хронологични рамки, уместно препраща към съвременни нагласи и предразсъдъци относно половия ред. Вещото владение на изследователския инструментариум (анализ на архивни източници, периодичен печат, биографични данни) позволява на К. Даскалова да постигне дълбочина и плътност на историческата картина: редуват се макро– и микро-перспективи, последователен и успешно реализиран стремеж българските феномени да се представят в сравнителна перспектива. В резултат, пред нас е една книга за българската модернизация, която безспорно доказва, че категорията «пол» е полезна и необходима за историческия анализ, една ценно ангажирана книга, която е

постижение за авторката и забележителен принос към българската социална и културна история.

Всичко това ми дава достатъчно основания убедено да препоръчам на Научното жури и на Философския факултет на СУ «Св. Климент Охридски» да изберат доц. д-р Красимира Даскалова за професор по направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата.

21.12.2011

София

Подпис:
доц. д-р Ана Лулева